

"ОРГТЕХНИКА" АД - СИЛИСТРА

Д О К Л А Д

за дейността на "Оргтехника" АД, гр. Силистра
за 2019 година

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

Завод „Оргтехника“ започва своята дейност в началото на 1964 година на територията на бившето Военно-свързочно училище в гр. Силистра в изпълнение на постановление на МС № 918 от 28.12.1963 година. Предприятието е държавно до 21.04.1997 година, когато е преобразувано в акционерно дружество с над 50 на сто частна собственост, а от месец май 1999 година капиталът е 100 % частен.

Основният капитал на дружеството е разпределен в 255 381 акции с номинал 1.00 лв. всяка една. Към датата на приключване на отчета акционерното участие е следното:

"Оргтехинвест" АД, гр. Силистра	82637 акции	32.36 %
"Оргимпекс" АД, гр. София	96884 акции	37.94 %
Инвестиционно д-во "Златен лев" АД	44830 акции	17.55 %
Други юридически лица 2 броя	4022 акции	1.57 %
Индивидуални акционери	27 008 акции	10.58 %

Общият брой на акционерите към 31.05.2019 г. е 1988 физически и шест юридически лица. Няма информация за извършени покупко-продажби през периода до изготвяне на отчета, но обикновено те са незначителни. Дружеството има едностепенна структура на управление - тричленен съвет на директорите. Председател на СД и изпълнителен директор е инж. Върбан Върбанов.

Информация за членовете на съвета на директорите (чл. 247, ал. 2 от ТЗ).

1. Брутни възнаграждения, начислени през 2019 г., на членовете на съвета на директорите:

- Върбан Георгиев Върбанов	- 54 399 лв.
- Румен Василев Райчев	- 21 615 лв.
- Бенчо Георгиев Бенчев	- 21 615 лв.
Общо	97 629 лв.

2. Притежавани акции от членовете на съвета на директорите:

	Брой акции	% от капитала
"Оргтехинвест" АД, гр. Силистра	82 637	32.36
представявано от Върбан Георгиев Върбанов	70	0.027
"Оргимпекс" АД, гр. София	96 884	37.94
представявано от Румен Василев Райчев	40	0.016
Бенчо Георгиев Бенчев	13	0.005

През 2019 г. членовете на съвета не са придобивали или прехвърляли акции на дружеството.

3. Членовете на съвета на директорите нямат специални права и могат да придобиват акции и облигации на дружеството по общия ред.

4. Участие на членовете на съвета на директорите в други дружества:

- Върбан Георгиев Върбанов: председател на съвета на директорите "Оргтехинвест" АД, гр. Силистра – не притежава повече от 25 на сто от капитала на дружеството;

- Румен Василев Райчев: изпълнителен директор на "Оргимпекс" АД, гр. София – притежава 37.5 на сто от капитала на дружеството.

- Бенчо Георгиев Бенчев - акционер в "Оргимпекс" АД, гр. София – не притежава повече от 25 на сто от капитала на дружеството.

5. Никой от членовете на съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност (чл. 240б от ТЗ).

Няма придобивни правни очаквания в полза на дружеството. Няма предявени претенции от граждани за възстановяване на собственост върху недвижим имот на дружеството.

През над половинвековната си история предприятието е произвеждало джобни и настолни калкулатори, копировайна техника, микропроцесорни системи и компютри, голи и наредени печатни платки, специална продукция и др. Настоящият основен предмет на дейност – производство на електронно-регистращи касови апарати за търговията, транспорта и туризма – стартира в началото на 80-те години на миналия век.

Предприятието има следните специфични особености:

1. Относително висока самостоятелност: монтиране на печатни платки, механична обработка, производство на пластмасови детайли и инструментална екипировка.
2. Разположено е в приспособени сгради на бивше военно-свързочно училище, което усложнява комуникациите, удължава технологичния път и води до оскъпяване на продукцията.
3. Голяма номенклатура на ползваните суровини, материали и полуфабрикати.
4. Износът е предимно за Гърция, Румъния и Беларус, по-малък дял имат пазарите в Молдова, Украйна и Малта. На вътрешния пазар продукцията се реализира чрез независими дистрибутори.

През последните десет години касовите апарати с финансова памет (ЕКАФП) и сродни фискални устройства формираха над 90 на сто от производството и износа. Освен завършени изделия се изнасят и части за касови апарати – комплекти корпусни възли и детайли.

II. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

1. Производство и реализация на продукцията.

През 2019 година е произведена продукцията на стойност 1300 х. лв., което е с 43 на сто под постигнатото през предходната и с 56 на сто под планираното. Основните причини за недостигане на планирания обем са няколко. Първо, узаконяването на нов модел касов апарат в Румъния се проточи и излезе от рамките на първото тримесечие, а фактическите продажби през второто полугодие се извършваха в условия на затихнала и почти прекратена кампания на пазара. Второ, Гърция беше в очакване на нови изисквания и течеше процес на разработка и узаконяване на нови модели, а продажбата на досегашните модели беше прекратена, което срива пазара. Трето, в Беларус практически беше преустановена продажбата на основно наше изделие и това също се отрази силно негативно, въпреки че за тази страна се произвеждат само комплекти възли и детайли за касови апарати, които са с няколкократно по-ниска цена и трудоемкост от завършените изделия и това не формира достатъчно големи обеми за компенсация на румънския и гръцкия застой. При останалите направления от износа на крайни изделия поръчките бяха около или над нивото на предходната година, но обемите са малки в сравнение с горните основни пазари, за да компенсират общия срив. В България търсенето също беше под нивото на 2018 г., но то формира около 2-3 на сто от обема на продукцията и почти не оказва влияние върху крайните резултати. Мощностите не бяха равномерно натоварвани и се използваша не повече от 50 на сто, особено в първата половина на годината, когато дружеството работеше при намалено работно време или дори преустановяваше производствената си дейност за определени периоди.

Структурата на реализацията беше 98 към 2 в полза на износа. За сравнение през 2005 г. относителният дял на износа в общата реализация е бил 38 %, но ежегодно се увеличава, което говори за постоянно намаляващо търсене на касова и сродна техника в страната в условията на силна конкуренция с местните производители.

Произведени бяха общо 5 127 касови апарата, което е с близо 30 на сто по-малко от предходната година, като разликата е основно от гръцкия пазар (- 4 000 каси), което не може да се компенсира от ръста на по-малките пазари.

2. Трудови ресурси.

Числеността на персонала в дружеството на 1.01.2019 г. беше 87 бр. и в края на годината в дружеството работеха 70 човека по трудово или служебно правоотношение. При липсата на достатъчно поръчки през по-голямата част от годината пряко заетият в производството персонал беше натоварен под обичайното и ръководството беше принудено да предприеме следните мерки: съкращение на щата, преминаване в режим на четиричасов работен ден през първото тримесечие, ползване на неплатен отпуск на няколко етапа сборно до трийсет работни дни от по-голямата част от персонала. По свое желание напуснаха и няколко от висококвалифицираните специалисти и работници.

Средномесечната работна заплата в дружеството беше 554 лв. – със 126 лв. под тази от предходната година, е което резултат от факта, че отработеното през годината време се равнява на около девет стандартни работни месеца. Така отработените дни средно на едно лице от персонала са 189 при средна продължителност на работния ден 6,47 часа.

Измененията по категории персонал са посочени в следната таблица :

№ по ред	Категория персонал	Списъчен брой към:		Разлика
		01.01	31.12	
1.	Ръководни служители, вкл. изп. директор	10	10	0
2.	Специалисти	20	15	-5
3.	Помощен персонал и охрана	11	8	-3
4.	Работници	46	37	-9
4.1	основни работници	37	28	-9
4.2	Спомагателни работници, в т.ч. ОТКК	9	9	0
	ВСИЧКО	87	70	-17

Средносписъчният брой на персонала за годината беше 77 работници и служители - с 12 броя по-малко от предходната 2018 г. Нивото на производство и реализация трудно обезпечаваше изплащането на договорните заплати, които все пак се получаваха редовно, но за сметка на допълнителни продажби на ДМА и наличния финансов ресурс.

III. ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ

Финансовият отчет на "Оргтехника" АД към 31.12.2019 г. е изготвен съгласно основните принципи и изисквания на ЗС и НСС и другите нормативни документи, регламентиращи стопанската дейност в България. Годишният финансов отчет съдържа следните основни елементи: Счетоводен баланс, Отчет за приходите и разходите, Отчет за паричния поток и Отчет за собствения капитал към 31.12.2019 г., Приложения.

А. Основните аспекти на финансово-счетоводния анализ отразяват:

- Придобиване, отчитане, амортизация и преоценка на ДА:
 - заприхождават се по цена на придобиване, завишена с разходите по доставка и монтаж;
 - прилаган е линеен метод на амортизация на ДА на база полезния живот на активите.
- Краткотрайните активи и пасиви се оценяват в съответствие с прилаганата счетоводна политика. Към 31.12 всички валутни сметки, вземания и задължения са преоценени по курса на БНБ.
- Разходите са отчетени като разходи за дейността по икономически елементи (материали, външни услуги, амортизации, възнаграждения, осигуровки, финансови и извънредни разходи).
- Приходите са отчетени като приходи от дейността (от продажби на продукцията, услуги, от финансови приходи и други).
- Финансовият резултат е формиран след приключване на с/ка 123 "Печалби и загуби".

Б. Счетоводният баланс към 31.12.2019 г. показва следните обобщени данни:

№ по ред	АКТИВ (х.лв.)	31. 12. 2019 г.	31. 12. 2018 г.	Разлика
А.	Нетекущи (дълготрайни) активи	1017	1147	-130
I.	Нематериални активи	1	3	-2
II.	Дълготрайни материални активи	846	970	-124
III.	Отсрочени данъци	170	174	-4
Б.	Текущи (краткотрайни) активи	1818	1896	-78
I.	Материални запаси	1478	1491	-13
II.	Вземания	333	316	17
III.	Парични средства	7	89	-82
В.	Разходи за бъдещи периоди	3	7	-4
	Сума на актива	2838	3050	-212

№	ПАСИВ (х.лв.)	2019 г.	2018 г.	Разлика
A.	Собствен капитал	1889	2077	-188
I.	Записан капитал	298	298	0
II.	Резерв от последващи оценки	205	212	-7
III.	Резерви	1558	1740	-182
IV.	Непокрита загуба от минали години	0	0	0
V.	Текуща печалба (загуба)	-172	-173	1
B.	Провизии и сходни задължения	79	84	-5
B.	Задължения	870	889	-19
	Сума на пасива	2838	3050	-212

Анализът на отчета за финансовото състояние показва, че през отчетния период:

1. Балансовата стойност на дълготрайните материални активи е намалена със 124 х.лв. като резултат от продажби на земи и ненужни основни средства.

2. Спрямо предходната година стойността на краткотрайните активи е по-малка със 78 х.лв., дължащо се изцяло на намаления паричен ресурс на дружеството. Все още прекалено големи са наличностите от суровини и материали, чието ниво към 31.12.2019 г. стойностно надхвърля тримесечната необходимост от материали, а същевременно повечето от тях, макар и физически годни и добре съхранявани, са отпаднали от производството и представляват замразени финансови средства. В дружеството е въведена система за стимулиране продажбата на залежали материали, но голяма част от тях са специфични и имат относително тясна пазарна ниша.

3. В края на годината остана твърде голямо незавършено производство, основната част от което бяха партии касови апарати за Румъния (общо 3000 бр.) с различна степен на готовност в очакване на засилено търсене на този пазар.

4. През годината собственият капитал на дружеството се изменя както следва:

а/ записаният капитал остава непроменен;

б/ резервите са намалели със 182 х.лв. - от порядъка на загубата от предходната година;

в/ Крайният финансов резултат е загуба 172 х.лв., основна причина за което е изключително ниското ниво на производство и реализация, с повече от 50 на сто под необходимото за нормално функциониране на предприятието..

5. Текущите задължения на дружеството са намалени със 19 х.лв. основно в перото „доставчици“, което е за сметка на почти стопения паричен ресурс. Задълженията по банкови кредити са на същото ниво, а към общественото осигуряване, ЗОК и бюджета дружеството изпълняваше задълженията си през цялата година в регламентираният срок.

Б. Анализ на отчета приходите и разходите. Отчетът за приходите и разходите за периода, съпоставен с този към предходната 2018 година, разкрива следната картина:

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Текуща година	Предходна година	Разлика
1.	Намаление на запасите от продукция и НП	0	120	-120
2.	Разходи за суровини, материали и външни услуги	1110	1891	-781
3.	Разходи за персонала	676	970	-294
4.	Разходи за амортизация и обезценка	98	95	3
5.	Други разходи	121	169	-48
	Общо разходи за оперативна дейност	2005	3245	-1240
6.	Разходи за обезценка на финансови активи	33	55	-22
7.	Разходи за лихви и други финансови разходи	19	27	-8
	Печалба от обичайната дейност	0	0	0
	Общо разходи	2057	3327	-1270
8.	Счетоводна печалба	0	0	0
	Данъци, алтернативни на корпоративния данък	-19	-19	0
13.	Печалба	40	0	-40
	Всичко	2038	3308	-1270

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	Предходна година	Текуща година	Разлика
1.	Нетни приходи от продажби	1280	2611	-1331
	в т.ч.: продукция и услуги	1280	2611	-1331
2.	Увеличение на запасите от продукция и НП	108	0	108
3.	Други приходи	449	483	-34
	Общо приходи от оперативната дейност	1837	3094	-1257
4.	Други лихви и финансови приходи	29	41	12
	Общо финансови приходи	28	41	13
	Общо приходи	1966	3135	-1169
5.	Счетоводна загуба	191	192	-1
11.	Загуба (балансова)	172	173	-1
	Всичко	2038	3308	-1270

Продължителното отсъствие от основен пазар като румънския се оказва без равностойна алтернатива. При ниското ниво на производство и продажби основната дейност като цяло е с отрицателна рентабилност като в разходната част прекалено голям е дялът на условно-постоянните разходи, които слабо се влияят от обема на производството и реализацията и при очерталото се през последните години спадане на оборота под и около 3 млн. лв., това до голяма степен предопределяше отрицателните крайни резултати. Относително добрите обеми от 2017 г. бяха минимума, при който дружеството може да функционира нормално и да приключва успешно стопанските години. В този кризисен период спасителна се оказва продажбата на свободни площи земя, с каквито предприятието разполага в голям размер. Имаше известен оптимизъм, породен от досегашния опит, че затишието на пазара на касови апарати в Румъния ще приключи към края на годината, и той се потвърди, но прекалено късно и резултатите ще се получат през 2020 година.

Недостатъчният свободен финансов ресурс и малките поръчки в средносрочен план не позволиха големи директни доставки на основни компоненти и възли и това възпрепятства дружеството за постигане на по-малки производствени разходи като следствие от високосерийни доставки на по-ниски цени и с по-евтин, макар и по-бавен транспорт.

Полученият финансов резултат показва ниска рентабилност от цялостната дейност на дружеството. Основни причини за слабата ефективност са недостатъчните и сравнително малки външни пазари, които обуславят малка серийност на изделията и произтичащите от това сравнително високи цени на доставяните материали и окомплектовка. През последните няколко години дружеството последователно реализира загуби от дейността си. Загубите са покривани от формираните резерви в предходни години.

Подобна ситуация затруднява нормалната дейност на дружеството и показва наличие на съществена несигурност, която може да породи съмнения относно нарушаване на базисния счетоводен принцип дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, въз основа на който следва да се изготвят и представят годишните финансови отчети. Ръководството работи за подобряване ликвидността на дружеството като ежегодно в движение актуализира оздравителната програма с мероприятия за разширяване на стопанската дейност, икономия на материални и трудови ресурси, както и продажба на активи (ДМА и материални запаси).

Ръководството счита, че предприятието е действащо, няма планове и намерения, нито обективни индикации за преустановяване на дейността или същественото ѝ намаляване в обозримо бъдеще (12 месеца след датата на отчета). Нещо повече, анализът на наличните пазари и очакваната динамика на цените дава сериозни основания да се очаква настоящата 2020 година да бъде по-успешна и да приключи с по-добър финансов резултат.

IV. ПАЗАРНА ПОЛИТИКА И МАРКЕТИНГ

През 2019 г. дружеството постигна общ обем на реализацията на продукцията, услуги и др. от 1 284 х.лв. (като в това число не са включени постъпленията от такси за СИМ-карти и продажбата на ДМА и материали), което е най-ниското ниво на продажби за цялата история на дружеството. Голямото намаление е при износа за Гърция (с 65,5%) и Беларус (с 65,9%), които заедно формираха основната част от обема на реализацията, постигната през 2018 г. (близо 80 на сто). На останалите пазари, включително и българския, количествата и стойностите са съпоставими с тези от предходната година или имаме ръст, но поради по-малката им относителна тежест в структурата на общата реализация, това не може да компенсира срива на продажбите, общо с почти 50 на сто спрямо 2018 г.

Тенденциите по основни продуктови групи в сравнение с предходната година могат да се проследят в следната таблица.

№	Продуктова група	Обем в лв.		Изменение	
		2018 г.	2019 г.	в лв (+/-)	в %
1	Касови апарати	1456427	768636	-687790	-47.2
	в т.ч.: износ	1434312	760571	-673740	-47.0
	втр.пазар	22115	8065	-14050	-63.5
2	Други изделия	942442	417182	-525260	-55.7
	в т.ч.: принтери/вендинг апарати	431	452	21	5.0
	к-ти пластм. детайли - общо	930778	381013	-549765	-59.1
	други	11233	35717	24484	218.0
3	Резервни части	93358	52137	-41221	-44.2
4	Сервиз	26176	22656	-3520	-13.4
5	Други	37357	23543	-13814	-37.0
	Общо	2555760	1284154	-1271605	-49.8

Очакванията за значим ръст на основен пазар като румънския не се оправдаха, продажбите започнаха едва в края на полугодieto и до края на годината не достигнаха желаните обеми. При което дори отбелязахме спад с нови 3.3% спрямо предходната много слаба година на този пазар. Надеждите са търсенето значително увеличение да се случи най-после през 2020 г., когато се очаква нова кампания на пазара за касови апарати в Румъния, както и в други страни – Гърция, Чехия.

С това са свързани и далеч по-оптимистичните прогнози за 2020 г. и очакваните резултати за изтичащото първо тримесечие го потвърждават. Проблемите се очертават от засилващата се криза с коронавируса и налаганите ограничения във всички държави за неопределен период от време. Това се отразява негативно както на продажбите и отлага очакваните кампании с месеци, така и създава редица усложнения с доставките и производството.

V. РИСКОВИ ФАКТОРИ

Инвестирането в акциите на дружеството е свързано с определени рискове. Последователността в представянето на рисковите фактори отразява виждането на СД относно конкретната им значимост към настоящия момент за дейността на дружеството, както и вероятност да бъдат осъществени.

Износът на продукцията е предимно в държави от Източна Европа, където пазарите са нестабилни и трудно се прогнозираат. В тези страни дружеството продава основно касови апарати, внедряването на които става на база правителствени наредби, които задължават определени категории търговци да ги ползват.

На вътрешния пазар има силна местна конкуренция и търсенето е ограничено както поради малките мащаби на пазара, така и поради високата наситеност на тези изделия в страната, а така също има и развит значим вторичен пазар на касови апарати.

Намалелият финансов ресурс не позволява насочване на достатъчно средства за обновяване на техниката и технологиите, което да доведе до съществено повишаване на производителността и снижение на разходите за производството.

VI. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

1. Относно отговорностите и дейностите на членовете на Съвета на директорите:

Членовете на СД извършваха периодична проверка и разглеждане на текущите, тримесечните и годишния счетоводен отчет и отчетите за дейността на дружеството. Същите бяха своевременно представяни, съгласно изискванията на ЗППЦК. Чрез регулярно провеждане на заседания и неформални срещи членовете на СД извършваха планиране и определяне на текущите и бъдещи задачи и приоритети, определяха основните стратегии и цели на дружеството. Във връзка с предоставяне пред акционерите на необходимата информация, СД възлага периодично изготвяни проучвания за пазарите на дружеството, както и на неговите основни конкуренти.

2. Относно осигуряване на по-ефективна комуникация и гарантиране на равнопоставено отношение на акционерите.

Спазени са изискванията за пълна информираност на акционерите във връзка с годишното ОСА, като своевременно са извършени съответните публикации. В законовите срокове преди събранието на акционерите е предоставена информация за годишните резултати от дейността на дружеството. Уеб-страницата се поддържа винаги актуална, с цел клиентите и акционерите да получават редовна информация за дейността на дружеството, неговото състояние и перспективи.

3. Относно отчитане правата, интересите и ролята на заинтересованите лица.

Поддържа се политика на тясно сътрудничество с постоянните клиенти и с доставчиците, като им се предоставя необходимата за целта информация, не представляваща фирмена тайна.

4. Относно разкриване на информация и прозрачност.

Осигурен е постоянен достъп до финансовите отчети на дружеството в Интернет, както и в страниците на КФН и "БФБ – София" АД. Не е регистриран случай на официално постъпили искания от акционери за предоставяне на информация за финансовото състояние на дружеството и не е отказвана такава. Изпращани са всички необходими отчети и уведомления на дружеството до Комисията за ценни книжа, "БФБ – София" АД и Централния депозитар, а именно:

- годишен финансов отчет и съпътстващите го материали;
- тримесечни финансови отчети и съпътстващите ги материали.

VII. ДВИЖЕНИЕ НА АКЦИИТЕ

През 2010 г. Софийската фондова борса изключи акциите на дружеството от официалния пазар поради незначителност на реализирания оборот. Ситуацията е непроменена.

VIII. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ГОДИШНОТО СЧЕТОВОДНО ПРИКЛЮЧВАНЕ. ПЛАНИРАНА СТОПАНСКА ПОЛИТИКА ЗА 2019 ГОДИНА.

През настоящата 2020 г. дружеството запазва предмета на дейност и пазарните си позиции.

Числеността на персонала се запазва около 70 броя без тенденции за значителни изменения.

Във връзка с епидемията от COVID-19 са предприети необходимите противоепидемични мерки и ограничения. Ръководството не счита, че към датата на изготвяне на настоящия отчет е възможно оповестяване на потенциалния ефект от епидемията. Дружеството разполага със запаси за обезпечаване на дейността си в краткосрочен план и възможните забави на доставки от трети страни не са основание за преразглеждане на направените оценки и предположения в настоящия отчет. Произвежданите от дружеството стоки са предимно за износ и не са от първа необходимост, което, при неясната прогноза за развитие на пандемията от COVID-19, поставя редица въпроси във времето по действието на сключените договори с клиенти от други страни.

В периода след 31.12.2019 г. до изготвянето на настоящия отчет не са настъпили други особени събития, които да доведат до съществени промени във финансовото състояние на дружеството.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отчетната 2019 година беше изключително неблагоприятна от стопанска гледна точка по отношение на производството и реализацията и неизбежно се получиха негативни крайни резултати. Търсенето на традиционните пазари беше най-ниското за цялата история на дружеството и персоналетът беше принуден да понесе големи трудности и лишения в очакване на по-добри времена.

Като цяло, прогнозите за 2020 г. бяха значително по-добри на база на сключените договори и декларираните високи цели от гръцките и румънските партньори, но в условията на ескалираща пандемия няма гаранция за тяхната реализация.

Бизнес-планът за 2020 година при създалата се ситуация не може да бъде напълно обективен и предприятието работи по месечни и тримесечни графици.

гр. Силистра
24. 03. 2020 г.

ПТ/

Изп. директор

(инж. В. Върбанов)